6. सदाचार

Question 2:

उपयुक्तकथनानां समक्षम् 'आम्' अनुपयुक्तकथनानां समक्षं 'न' इति लिखत-

(क)	प्रात: काले ईश्वरं स्मरेत्।	-
(ख)	अनृतं ब्रूयात्।	-
(ग)	मनसा श्रेष्ठजनं सेवेत।	-
(घ)	मित्रेण कलहं कृत्वा जन: सुखी भवति।	-
(ङ)	प्रात:काले शय्यां न त्यजेत्।	-

Answer:

(क)	प्रात: काले ईश्वरं स्मरेत्।	आम्
(ख)	अनृतं ब्रूयात्।	न
(ग)	मनसा श्रेष्ठजनं सेवेत।	आम्
(घ)	मित्रेण कलहं कृत्वा जन: सुखी भवति।	न
(ङ)	प्रात:काले शय्यां न त्यजेत्।	न

Question 3:

एकपदेन उत्तरत-

(क) कदा शय्यां त्यजेत्?

(ख) कानि कृत्वा अध्ययनं कुर्यात्?

(ग) किं ब्रूयात्?

(घ) केन सह कलहं कृत्वा नर: सुखी न भवेत्?

Answer:

(क) प्रात: काले।

(ख) नित्यकर्माणि।

(ग) सत्यम्।

(घ) मित्रेण।

Question 4:

रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

(क) प्रथमम् ईश्वरं स्मरेत्।

(ख) कलहं कृत्वा नर: दु:खी भवति।

(ग) पितरं कर्मणा सेवेत।

(घ) व्यवहारे मृदुता श्रेयसी।

(ङ) सर्वदा व्यवहारे ऋजुता विधेया।

Answer:

(क) प्रथमम् कं स्मरेत्?

(ख) किमं कृत्वा नर: दु:खी भवति?

(ग) कम् कर्मणा सेवेत?

(घ) व्यवहारे का श्रेयसी?

(ङ) कदा व्यवहारे ऋजुता विधेया?

Question 5:

प्रश्नमध्ये त्रीणि क्रियापदानि सन्ति। तानि प्रयुज्य सार्थक-वाक्यानि रचयत।

(क) --------------------। (ख) --------------------।

(ग) --------------------। (घ) --------------------।

(ङ) --------------------। (च) --------------------।

(छ) --------------------। (ज) --------------------।

Answer:

(क) अनृतं प्रियं च न ब्रूयात्। (ख) व्यवहारे सर्वदा औदार्यं स्यात्।

(ग) श्रेष्ठजनं कर्मणा सेवेत्। (घ) व्यवहारे कदाचन कौटिल्यं न स्यात् ।

(ङ) सत्यमं अप्रियं च न ब्रूयात् । (च) वाचा गुरुं सेवेत्।

(छ) सत्यं प्रियं च ब्रूयात् । (ज) मनसा मातरं पितरं च सेवेत्।

Question 6:

मञ्जूषात: अव्ययपदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

तथा न कदाचन सदा च अपि

(क) भक्त: -------------------- ईश्वरं स्मरति।

(ख) असत्यं -------------------- वक्तव्यम्।

(ग) प्रियं -------------------- सत्यं वदेत्।

(घ) लता मेधा -------------------- विद्यालयं गच्छत:।

(ङ) -------------------- कुशली भवान्?

(च) महात्मागान्धी -------------------- अहिंसां न अत्यजत्।

Answer:

(क) भक्त: सदा ईश्वरं स्मरति।

(ख) असत्यं न वक्तव्यम्।

(ग) प्रियं च सत्यं वदेत्।

(घ) लता मेधा तथा विद्यालयं गच्छत:।

(ङ) अपि कुशली भवान्?

(च) महात्मागान्धी कदाचन अहिंसां न अत्यजत्।

Question 7:

चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषात: पदानि च प्रयुज्य वाक्यानि रचयत-

लिखति कक्षायाम् श्यामपट्टे लिखन्ति स: पुस्तिकायाम्

शिक्षक: छात्रा: उत्तराणि प्रश्नम् ते

Answer:

(क) स: शिक्षक: कक्षायाम् श्यामपट्टे प्रश्नम् लिखति।

(ख) ते छात्रा: पुस्तिकायाम् उत्तराणि लिखन्ति।

(ग) शिक्षक: 'बालक:' पदम् लिखित।

(घ) केयन् छात्रा: श्यायपट्टम् पश्यन्ति।

(ङ) तत्र एकं पुस्तकम् मंचे अस्ति।